

Allah földi árnyéka, a nagyságos Pádisah küzdelme Magyarország szívében

Pargali Ibrahim pasa, az Oszmán Birodalom nagyvezírének naplója

a 932. évi hadjáratról

Szultánok Szultánának, a fenevadak megszelídítőjének, a királyok királyának, a hitetlenek korbácsának, a győzedelmes és leggyőzhetetlen Hódító Szulejmánnak, Allah legghűbb és legerősebb szolgájának, minden tenger és föld igaz urának.

Ezt a naplót Ibrahim nagyvezír írta azzal a céllal, hogy megörökítse a Szultán Allah 932. évének hitetlenek elleni hadjáratát a jövőendő nemzedéknek. Mindössze remélni tudom, hogy emlékezetünk dicső és méltó marad, és tetteinket nem burkolja be a jövőendő sűrű ködfelhője. Vitézségünket brizzék meg ezek a felfjegyzések.

Magam Párga városában születtem, gyermekként kerültem az Oszmán Birodalom Manisa tartományába, ahol megismertem a fenséges Nagy Szulejmán szandzsákbéget, ki most Birodalmunk hatalmas uralkodója. Gyermekkorunkat együtt töltöttünk: talán ennek a jó barátságnak köszönhetem, hogy most ezt a naplót írom. Tanítóimnak sokat köszönhetek: megedződtem a harcászatban, a jogban és a tudományokban. A Hatalmas Szulejmán kegyéből megtett nagyvezírének napjainat a Birodalom és a hadsereg ügyeivel töltöm, siker szívesen foglalkozom találmányokkal és ostromgépek tervezésével. Teljesítem azt a szolgálatot, amit Allah és a Szultán rám bízott: a hitetleneket legyőzöm, birodalmát és hatalmát életem árán is növelem.

Rádzsah hó 11. napja

A Szultán személyesen tekinti meg seregét a fővárosban, Isztambulban. A hadsereg 60 000 ezer főt számlál: janicsárjaink alkotják a gyalogságot. A Birodalom minden szegletéből megérkeztek a szpáhik és az akindzsi egységeink is. Öntőmestereink is remekül dolgoztak: 150 ágyút számlál tüzérségünk. Allah kegyességéből ismételtén gyümölcsöző hadjáratra számítek.

Rádzsah hó 12 - 20. napjai

Ménetelünk. Sajnálatos módon nem voltam képes minden napunkat lejegyezni, lefoglal a hadsereg irányítása. A Balkán-félsziget kisebb falvai és városai látják el minket táborhelyekkel. Ahol megállunk, megjelennek a követek és befizetik a Szultánnak adóikat, ezzel is növelve gyarapodó zsákmányainkat.

Az időjárás nem kedvező. Zuhogó eső kíséri minket utunkon, a folyók megáradtak, a föld járhatatlan mocsárrá vált. Kénytelenek vagyunk összeszerítani a szűk utakra haderőnket. Lassan mozgunk, nem tudom biztosra, mikor érünk Magyarország területére, de a katonákat megviseli a folyamatos nedvesség. Félék élelmünk biztonsága miatt is: szekereink átáztak. Megpróbálunk a tájból élni, ha esetleg megremmlana az ételünk.

Rádzsah hó 21 - 26. napjai

Megérkeztünk a szultáni szerájba, Edirne városába. Érkezésünket nagy ujjengás fogadta, megpihenünk itt egy pár napig.

A szultán összehívta a divánt, melynek vezetése az én feladatom volt: megjelentek a vezírek, megvitattuk a következő hadmozdulatokat. Emellett a ruméliai defterdárt és kekthudát elküldtük Plovdiv városába.

Plovdiv városában

Rögen nem jegyeztem fel semmit, a hadsereg vezetése teljesen lefoglalja az időmet. A táberek vezetése és az utánpótlás megszervezése fárasztó feladat. Ennek ellenére sikerült elérnünk Plovdiv városát Szában hó 7. napján, ahol ismételtén megpihentünk egy kis időre. A hírvivők Behram pasa hamaros érkezéséről számoltak be.

Szában hó 10 - 12. napjai

Előre küldette a Szultán a defterdárt és a kekthudát Szófiába. Az út hegyes, tele van szercsekkel, ezért a janicsárokat is előre küldettük a városba. A ruméliai és az anatóliai hadsereggel együtt megindultunk a város felé. Allah próbára teszi hitünk erejét: többször is jégesőt zúdított nyakunkba utunk során.

Szában hó 17. napja

Megérkezett a hadsereg Szófia városába. Utunk nem volt kellemes: a szűk völgyek és szercsek lelassították előrenyomulásunkat. Voltak olyanok, akik hegyemlős áldozatává váltak. Menetünket a víz is akadályozta: a megáradt folyókon hidakat kellett építenünk, de arról is be kell számoljak, hogy többször is elmosta az ár próbálkozásainkat.

Szában hó 21. napja

A Szultán tiszteletére egy Szófia közeli réten hadiszemlét tartottunk, valamint díszfelvonulást rendeztünk. Remekül sikerült, bár itteni tartózkodásunk hangulatát megpecsételte pár árusó kivégzése. A tervezett Nis felé indulást a ruméliai sereg élén teszem meg, ahogyan azt megparancsolta a Szultán.

Nis városában

Az utunk kifejezetten nyugodt volt. A Szultán elmondása szerint kellemesen utazik, ahogyan azt megszokta velünk vacsorák közben. Olykor-olykor rendet kell tenni a janicsárok között, de a morál még mindig magas - amit a Szultán jelenlétének tudok be -, pedig a természet rátaul árvizeket hoz ránk.

Ragnazán havának eleje

A hadsereg parancsot kapott tábor verésére. Az Aladsa-Hiszár szercsen való átkelést követően vadkanokat és őzeket ejtettünk el, amelyek esti pompás vacsoránk fő fogásaként szolgáltak. Az esőzés még mindig folytatódik. A táborból látszik a Morava folyó, amelyen biztosan hídát kell verjünk.

Koszarek falva környékén

A Morava folyón megkezdődtek az építkezések, ám ezek nem várt nehézségeket hoztak. A folyó áldozatokat követelt: az áradás nem kegyelmezett, ráadásul hír érkezett egy támadásról az utánpótlási útvonalunkon, ahol is gyaur oláhok 30 emberünket levágták. A megterlés ideje azonban el fog jönni!

Belgrád városa

A vár alá Ramazan hónap 19. napján érkezünk meg. A ruméliai hadtesttel a Duna hídfőjénél állomásoztam, később diszszemlést kívánt a Szultán. A Duna párája reggel úgy ült a táborra, mintha maga Allah küldte volna, hogy elrejtse seregeinket az ellenség tekintete elől. A szultán sátra előtt hosszasan várakoztam, míg behívott. Szulejmán ma csendes volt, a Magyar Királyság felé révedt.

„Ibrahim, elérkezett az idő. A magyarok gyengék. A sors ma is mellettünk áll.” - belintottam, éreztem, hogy ez a hadjárat nagyobb lesz minden eddiginél, és talán végzetes is a királyságra, amely annyiszor dacolt velünk.

Ramazán hó 21. napja - Pétervárad felé

Ma hírt kaptam J.J. Lajos királyról, ki elrendelte seregeinek gyülekezését Tolsa környékén. Ez aggasztó, de a határvédelem nagyságát kémeink csak Temori pár száz emberében mérik. A sereg egyre gyorsabban halad. Ma megkezdjük az átkelést a Száván. A mérnökeink gyors munkát végeztek, a sereg fegyelmű példás.

Ramazán hó 27. napja

Ma parancsot adtam Szalánkemén megerősítésére. E vár tartja majd a kapcsolatot a háterszág és az előrenyomuló sereg között. A magyarok még mindig Tolsa zászlajai alatt gyülekeznek. Vajon tudják, hogy milyen ütemben közeledünk? Informátoraim csak kapkodásról jelentenek.

Szerval hó 7. napja

Az elmúlt napok eseménytelenül teltek, viszont most a kénem jelentése alapján a király tanácsának tagjai egymással veszekednek. E jelentést én, Ibrahim, Allah megkérdőjelezhetetlen jelének tekintem. A széthúzó ország könnyen meghódítható. Nincs egységes vezetésük, sem egységes akaratuk.

Szerval hó 10. napja körül

A jelentések egyre azt mutatják, hogy a magyar hadak szétszórta, lassan mozognak. Hírszerzőink alig találtak védelemre utaló hadmozdulatot. Ezt beírtam naplómba, mert a hadjárat kimenetelét nagyban befolyásolja. Lajos király négyezer ember élén tart a táboruk felé. A hatalmas Szulejmán csak annyit kérdezett: „Ennyi az erejük?”. Nem válaszoltam, a tények magukért beszélnek. A katonáink kipihentek és rohamtempóban közelítenek a királyság felé.

Szerval hó 17. napja

A két heti folyamatos nyomás kifizetőddé vált, hiszen Veszedelmes Szulejmán seregeinek zászlajai Pétervárad omlán sebognak. A vár a későbbiekben nagy szerepet kaphat.

Szerval hó 18. napja

A magyar király követő, Nádasdy Tamás nemrég eladta J.J. Lajos kérését a német híradalmi gyűlésen, ahol azonban a hitetlenek saját vallási ellentéteik foglyai: a madarak azt csiripelik, hogy onnan sem számíthat gyors támadásra.

A Fenséges Szultán eszégetlenül hallgatta a hírt. „Míg ők segítségért könyörögnek, mi menetelünk” - mondta.

Sorvas hó 27. napja

Már a nyolc napos estrom után Ujsak vára esett. A Szultán parancsának eleget téve elrendeltem az erődmény tatarozását, az őrség rendbetételét. Nem eshet e vár martalóccok és közönséges bűnözők odújává, már csak azért sem, hisz hatalmas stratégiai erővel bír.

Zil-kade hó 9. napja

Az elmúlt napokban a Szultán hatalmas serege átkelt a Dráván Eszékenél. A műveletet személyesen felügyeltem, a rend tökéletes volt, a tüzérség és az ellátmány is időben átkelt. Tudom, innen már nincs visszaút.

Az is a fülembbe jutott, hogy a magyar hadak vezére Temori Pál, ki már Bába határán gyülekezik katonáival. Szép kis próbálkozás, mondhatom, de délceg hadunk útjában kevés lesz e csekély számú ember.

Zil-kade hó 12. napja

Temori csapataival a Dráva mentén próbált akadályt állítani a Fenséges Padisah seregének. Késő bántat... Legfelsőbb pár napot tudnak a kis hitvány csöcseléknek adni, amit seregnek csúfolnak.

Zil-kade hó 14-15. napjai

Megkezdődtek az összecsapások a magyar elővédekkel. Katonáink elszántak, az ellen viszont ideges, feszült, kapkod. Ez jó jel. Hosszasan beszélgettem a Diadalmas Szultánnal a jövőbeli tervekről, hogyan és hol fog eldölni az ország sorsa. A mai napon egy portyázást követően egy csapat janicsár vezetett össze pár akandzsival a zsákmány fölött. Nem engedhettem, hogy a nagy csata előtt lazuljon meg a fegyelem a táborban, így rendet tettem.

Zil-kade hó 19. napja

Felvenult az ellenfél Mohács mezeitől nem messze. Kevesen voltak, de díszesek és felszegett fejjel készülődtek, mintha a háterság pótelleshatná számbéli hiányait. Este a sátramban imádkoztam.

Zil-kade hó 20. napja

Hát elérkezett a nagy nap. Itt dől el, hogy megérte-e a rengeteg készülődés, szenvedés és veríték. Vajon fogják-e zengeni tetteinket serény hárdek és versmendők? A Nagyságos Szulejmán riadókézsütséget rendelt el, bármikor rázúdíthatjuk hatalmas armadánk az ellenséges hadra. Az előcsatározás ideje lejárt, az utolsó imákat mormolja hajsza alatt a sok tízezer katona.

A délután folyamán felállt hadrendbe a két sereg, mindkettő tömve dahiás, csillogó és díszes páncélú igaz férfiúkkal. Miután a magyar oldal a lovasságával elindította az ütközetet, nem sokkal rá a gyalogosok is becsatlakoztak a harcba, dicső és rettegett janicsárjaink sorjában szedték le a közeledő magyar vitézeket. Másfél óra seforgása alatt az egész ellenséges erő megsemmisült. Egyesek 25 000 háter magyar ifjat számláltak a holtak közt, egy sem tért haza. Az este már táborunk

diadalénekétől, üdvívalgásától volt hangos. Allah Földi Árnyéka, a Nagyságos Padisah büszkén tekintett le megannyi alattvalójára. Később sátrában fogadott, és a sereg utánpótlásairól diskuráltunk. II. Lajos és megannyi úr és főpap halálhírét eközben hozta a hírnök. A király menekülés közben fulladt a megáradt Tselébe. A vezetőit veszített ország ebből már biztosan nem fog tudni felocsúdni, Budára az út szabaddá vált.

Zil-hídsé hó 3. napja - Érkezés Budára

A város egyik fele már lángokban égett. Hősies csapataink a másik részt már lerohanták, és perig rombolták a magyarok lakóhelyeit. Késő este néztük, hogy a társadalom fekvő magas templom még éjjeltájt is fáklyaként világított a fekete éjszakában.

Zil-hídsé hó 4. napja

Dicső Birealmunk ezennel véglegesen elpusztította az akadályt, hogy továbbvonulhassunk nyugatabbra, és Allah irányításával, a Mélyen Tisztelt Szultánunk keze alatt tovább hódítsunk Európában. A tegnapi tűzvész során megesezt a szívem egy földön heverő leányzón, akit egy ráesett gerenda csapdájából szabadítottam ki. Kiderült róla, hogy egy igen művelt asszonyról van szó, hiszen értette és beszélt is a mi nyelvünket. A régtönzött menedéktáborban én vigyáztam rá, és ragyogó külseje, elbűvölő hangja, valamint kedves mesélya miatt egyszerűen képtelen voltam otthagyni egyedül restelkedni – annak ellenére, hogy igen rátermettnnek tűnt.

Zil-hídsé hó 5. napja

Méltóságos Vezérünk a körülményekhez képest elképesztő lakemázást szervezett a volt királyi palotába, ahol a mieink zajától volt hangos az egész környék. Daltunk, ottunk-ittunk, mulattunk, míg az idő el nem járt felettünk. Este azonban visszamentem a bájos Griselléhez, ki azóta sokkal jobb állapotban, nagy hálaival fogadott. Egész este csak beszélgettünk, jól éreztük magunkat, egyszerűen egymásba feledkeztünk. Majd mikor távoztam, egy lágy csókkal koronáztam meg emlékezőtes esténket.

Zil-hídsé hó 12. napja

Csapataink a hideg tél közeledte miatt hajnalban, a frissen megépített hidakon megkezdtek a menetelést az otthonunk felé. Hosszú út lesz, főleg úgy, hogy a hatalmas esőzések miatt seregeinknek rengeteg új problémával kell szembenéznie. A hidak újjáépítése menetonná és lassúvá teszi a haladást. Csak nemrég búcsúztam el Grisellétől, de a szívem már visszavágyik hozzá. Szerencsére megígérte, hogy levelet fog küldeni.

Zil-hídsé hó 13. napja

A menetelés hosszú és szüntelen, elég egyhangú. Kezd elmúlni az ünnepsés varázsa, és szerintem a seregben nincs már olyan ember, ki ne vágya haza, az otthonába, a családjához.

Zil-hídsé hó 21. napja

Elérkeztünk Szeged városához. Igen jó hangulatban voltunk, hiszen csapataink egy része zsákmányolásához felyamedett a

városok közeli falvaiban, és nagy rakománnyal tértek vissza. Összesen 60 000 juhöt hajtottak el, így igen bőséges vacseránk volt ma este.

923. év, Moharrem hó 1. napja - Helyben

Ma seregszemlét tartottunk. A csapat egyben van. Allah bocsásson meg, de már nagyon várom az otthon melegét és szerelmem levelét.

Moharrem hó 5. napja

Megérkeztünk Belgrádra. A sereg a körülményekhez képest igen jó tempóban halad; ha így folytatjuk, nemskára az otthon melegében pihenünk. A reggeli ima után nem sok időt engedhettünk magunknak pihenésre, hamarosan indultunk is tovább. Igen nehéz ezt a tempót tartani.

Szafar hó 3. napja

Elindultunk Edirnéből. Egyre közelebb vagyunk Isztambulhoz, és előrejelzéseim alapján napokon belül haza is fogunk érni. Az elmúlt hetekben sajnos nem tudtam annyit írni, mert az utazás igen lefárasztott: a napi több tíz kilométer megtétele engem is megvisel, mind fizikailag, mind lelkiileg. Ami bennem tartja az erőt, az a szép Griselle levele, melyet hamarosan olvashatok majd, no és Allah támogatása.

Szafar hó 7. napja

Öfelségével együtt mi is épségben megérkeztünk a dicsőséges hadjáratról. És még milyen sikerekkel! Perig romboltuk azt az utolsó védőbástyát, amely eddig tüske gyanánt akadályozta gondtalan utunkat Décs vára felé - de ezzel az évvel ez is megszűnt. Nem hiszem, hogy egyhamar fel fognak tudni épülni az elszennvedett veszteségeikből.

Szafar hó 8. napja

Ma szereztem információt azzal kapcsolatban, hogy a Griselle által küldött levél megérkezett nemes fővárosunkba. Nagy örömmel vettem át a levelet. Az írásképe tökéletesen tükrözte jellemét; kurta betűi emlékeztettek gyönyörű arcára - ezt tényleg Ő írta. Elmesélte, mekkora káosz uralkodik még mindig a lerombolt területeken. Leírta, hogy a gyaurek két királyt is választottak maguknak, biztosan azért, mert egy nem tudta megvédeni őket... Ráadásul kiderült, hogy a Vajdaság területén szerb zavargások törték ki, sőt Csernajevice Nenád, mások szerint Cserni Jeván személyében még cárt is kineveztek maguknak! Ezt a sok bolendot! Jövőre még egyszerűbb dolgunk lesz. Már azt is nagyon várom, hogy ismét Griselle édes csókját érezhessem az orcámon. Ha még egyszer találkozzunk, többé soha nem fogom elengedni édes kis kezét.